

Gierzwaluwproject Floris Heermalestraat

Utrecht, april 2020

Woningnood bij gierzwaluwen

Bewoners van de Floris Heermalestraat (Tuinwijk) hebben op 11 april een groot aantal nestkasten voor gierzwaluwen opgehangen. Deze beschermde vogels hebben grote behoefte aan nestgelegenheid. De nestkasten in de Floris Heermalestraat moeten de woningnood onder gierzwaluwen helpen bestrijden.

Nestkasten voor gierzwaluwen moeten zo hoog mogelijk aan een gevel hangen, liefst met het invlieggat richting noorden, oosten of noordoosten ivm de warmte van de zon. Foto © Jasper Enklaar, april 2020.

Meestal komen rond eind april de gierzwaluwen weer terug in Nederland na hun overwintering in Afrika. Deze bijzondere vogels slijten vrijwel hun hele leven in de lucht: ze eten, paren en slapen terwijl ze vliegen. Alleen om een ei te leggen en uit te broeden, komen ze 'aan land'. Ze zijn maar een paar maanden in Nederland - van eind april tot ongeveer augustus. De gierzwaluw wordt niet voor niets de 'honderd dagen-vogel' genoemd.

In deze periode zoeken ze een nest op om een ei te leggen en hun jongen groot te brengen - meestal onder dakpannen of in kieren van daken van oude huizen. We bouwen echter steeds 'netter' en we isoleren onze huizen. Daarmee verdwijnen de plekken waar de

Gierzwaluwproject Floris Heermalestraat

gierzwaluw kan nestelen. In de Floris Heermalestraat (Tuinwijk) hebben bewoners het initiatief genomen om een groot aantal gierzwaluwkasten op te hangen. Op deze manier krijgen de gierzwaluwen nieuwe nestgelegenheid. Er broeden al relatief veel gierzwaluwen op verschillende adressen in de Pieter Nieuwlandstraat, dus hopelijk ontdekken de vogels de nieuwe nestkasten snel.

"De gierzwaluw is een fascinerende vogel", zegt Jasper Enklaar, buurtbewoner en een van de initiatiefnemers. "De snelheid en de sierlijkheid waarmee ze door de lucht scheren, dat is een feest om naar te kijken. In april speur ik altijd de hemel af om te kijken of ik de eerste gierzwaluw al zie. Want ik weet: zodra de gierzwaluw terug is, is de zomer echt in aantocht."

In totaal komen er elf nestkasten in de Floris Heermalestraat te hangen. Dat er meer kasten tegelijk worden opgehangen, is belangrijk. Gierzwaluwen zijn namelijk kolonievogels, die het liefst bij elkaar in de buurt broeden. De kasten worden helemaal bovenaan de gevels gehangen, direct onder de daklijst. Die hoogte van ruim negen meter heeft als voordeel dat de vogels een vrije aanvliegroute hebben naar hun nestkast. Ook als ze de kast uitvliegen, kunnen ze direct 'op de vleugels'. Ook hangen de nestkasten zo, dat ze niet de hele dag door de zon worden beschenen.

Voor het project hebben de bewoners subsidie aangevraagd bij het IJsvogelfonds van Vogelbescherming Nederland. Of de subsidie wordt toegekend, is nog niet bekend. "Toch zijn we maar vast begonnen", zegt Enklaar. "We willen er zeker van zijn dat de kasten hangen, voordat de gierzwaluwen in Utrecht arriveren."